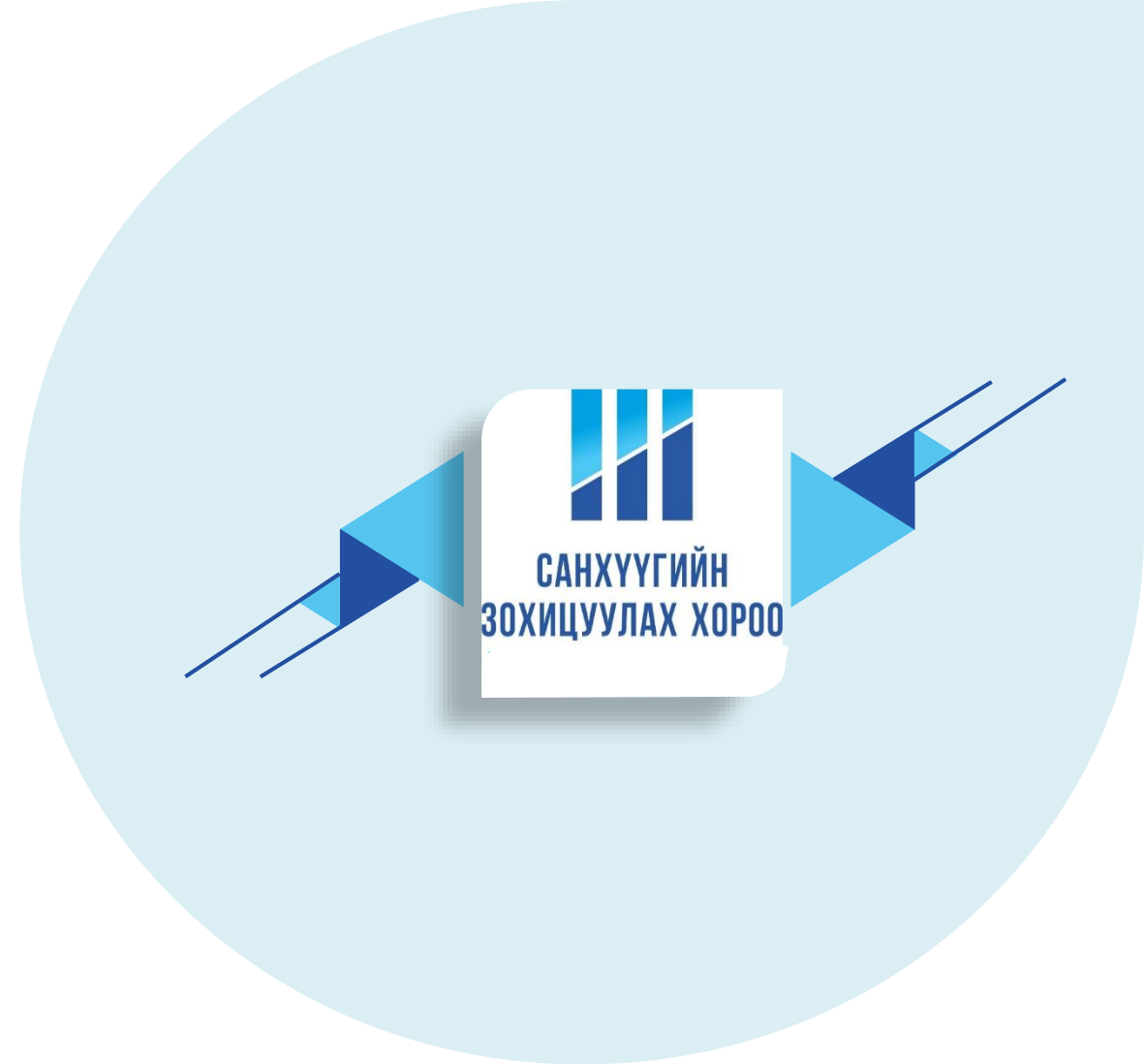


# МӨНГӨ УГААХ БОЛОН ТЕРРОРИЗМЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХТЭЙ ТЭМЦЭХ ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

---

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАГА  
Б.ДОЛГОРСҮРЭН



# САНХҮҮГИЙН ХОРИГ АРГА ХЭМЖЭЭ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГУУЛЛАГА



Харилцан үнэлгээний тайлан



- МУТСТ тогтолцоог бүрдүүлэх
- Хууль, эрх зүйн зохицуулалт бий болгох
- Олон улсын санхүүгийн системийг хамгаалах



## Хяналтын 3 төрөл:

- Энгийн хяналт
- Өргөтгөсөн хяналт
- Эрчимтэй өргөтгөсөн хяналт

9 бүсийн  
байгууллага



Asia/Pacific Group  
on Money Laundering

Жилд 3 удаагийн  
хурал

2, 6, 10 дугаар сар



200 гаруй улс  
орон



39 гишүүн  
байгууллага

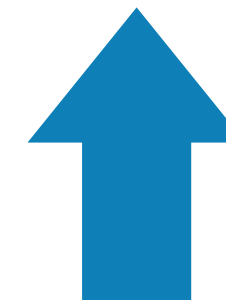


## ФАТФ-аас улс орнуудын мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх үйл ажиллагааг дараах 2 шалгуураар үнэлдэг. Үүнд:

- Улс орон ФАТФ-ын зөвлөмжүүдийг хууль, журам заавартаа хэрхэн тусгасан гэдгийг Техникийн 40 зөвлөмжийн биелэлтээр үнэлдэг;
- Эрсдэлийн үнэлгээг авч хэрэгжүүлэх, харилцагчийг таних, хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх, терроризмыг санхүүжүүлэх, ҮОХЗД-тэй тэмцэх зэрэг МУТСТ бүхий л үйл ажиллагааг хамруулдаг;
- **8 болон түүнээс олон техникийн зөвлөмжид биелүүлээгүй эсвэл хэсэгчлэн биелүүлсэн гэсэн үнэлгээ авсан тохиолдолд саарал жагсаалтад орох үндэслэл болдог.**



ФАТФ-ын техникийн  
40 зөвлөмж



- Үр дүнтэй байдлын Шууд хэрэгжилт нь 40 зөвлөмж хэр үр дүнтэй хэрэгжиж байгааг үнэлдэг;
- Техникийн зөвлөмжүүд хангагдаж байж шууд хэрэгжилт хангагдах нөхцөл бий болдог.
- **Нэг шууд хэрэгжилтийн үзүүлэлт хангалтгүй гэж дүгнэгдвэл саарал жагсаалтад орох үндэслэл болдог**

Үр дүнтэй байдлын  
11 Шууд хэрэгжилт



# Монгол Улс ба саарал жагсаалт 2019



## Хүсэлт

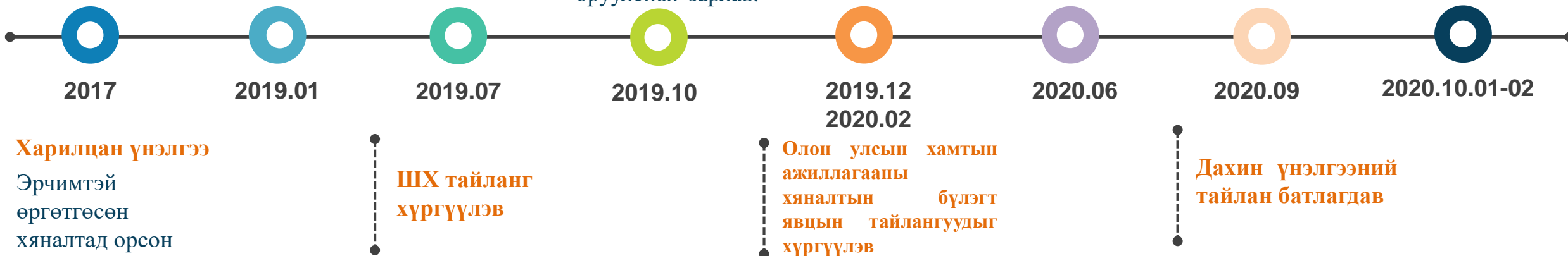
Техникийн 20  
зөвлөмжийн  
үнэлгээг ахиулах  
хүсэлтийг  
АНДМУТБ-д  
илгээв

## Дахин үнэлгээний тайлан батлагдав

4 ШХ-д 6  
хугацаатай үүрэг  
даалгавар өгч саарал  
жагсаалтад  
оруулсныг зарлав.

Монгол улсыг  
өгсөн үүрэг  
даалгаврыг  
хангалттай  
биелүүлсэн гэж  
үзэв.

Газар дээрх  
хяналт шалгалт



## Харилцан үнэлгээ

Эрчимтэй  
өргөтгөсөн  
хяналтад орсон

ШХ тайланг  
хүргүүлэв

Олон улсын хамтын  
ажиллагааны  
хяналтын бүлэгт  
явцын тайлангуудыг  
хүргүүлэв

Дахин үнэлгээний  
тайлан батлагдав

Ажлын даалгаврыг биелүүлж дуусах  
эцсийн хугацаа:  
2021 оны 5 дугаар сар

Нийт 3 удаагийн тайланг, 3 хамгаалалтыг  
хийж, 6 сарын дотор үүрэг даалгаврыг  
бүрэн биелүүлж ажиллалаа

## ФАТФ-ЫН МЭДЭГДЭЛ

*“Монгол улсад өгсөн үүрэг даалгаврууд бүрэн биелж эрчимжүүлсэн хяналтаас гарлаа. ФАТФ-аас Монгол улсын мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх чадавхад мэдэгдэхүйц ахиц дэвшил гарсан байгааг онцоллоо.”*

*2020.10.26*



# ҮҮРЭГ ДААЛГАВАР

## Шууд хэрэгжилт 3



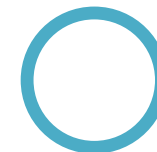
-СББМҮҮ-ийн салбарын МУТС эрсдэлийн ойлголтыг сайжруулах,  
-ХШ-ыг эрсдэлд суурилсан аргачлалаар хийх,  
-Үүргээ зөрчсөн тохиолдолд арга хэмжээ авах.

## Шууд хэрэгжилт 7



-Мөнгө угаах үйлдлийг тогтоосон эрсдэлтэй нь нийцүүлэн мөрдөн шалгах, яллах ажиллагааг нэмэгдүүлэх.

## Шууд хэрэгжилт 8



Хилээр мэдүүлээгүй/худал мэдүүлсэн мөнгөн тэмдэгтийг хураан авах, битүүмжлэх, гаргасан зөрчилд арга хэмжээ авах.

## Шууд хэрэгжилт 11



-ҮОХЗДТС-тэй холбоотой хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, үүнд хяналт тавих,  
-Эрх бүхий байгууллагын уялдаа холбоог сайжруулах,  
-Гаргасан зөрчилд арга хэмжээ авах.



# Монгол Улс ба саарал жагсаалт

40 зөвлөмж	2017	2019	2020
Биелүүлээгүй	5	0	0
Хэсэгчлэн биелүүлсэн	15	5	3
Ихэнхийг биелүүлсэн	15	28	29
Бүрэн биелүүлсэн	5	7	8

Санхүүгийн зохицуулах хороонд нийт 40 зөвлөмжийн 25 нь шууд болон шууд бус хамааралтай

2019 онд үнэлгээг ахиулаагүй үлдсэн зөвлөмжүүд

Зөвлөмж 1, 8, 14, 35

## Хорооноос шууд хамааралтай

### Зөвлөмж 1

Үндэсний  
эрсдэлийн  
үнэлгээ

Хагас хэрэгжилттэй 3  
зөвлөмжийн үнэлгээг  
ахиулах хүсэлт гаргав.

### Зөвлөмж 14

Мөнгө болон үнэ  
бүхий зүйл  
шилжүүлэх  
үйлчилгээ

### Зөвлөмж 28

СББМҮҮ-ийн  
зохицуулалт,  
хяналт  
шалгалт

## ФАТФ-ЫН 40 ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ



3<sup>rd</sup> Follow-Up Report

### Mutual Evaluation of Mongolia

August 2020



	2017	2019	2020
Зөвлөмж 1	Хэсэгчлэн биелүүлсэн	-	-
Зөвлөмж 14	Хэсэгчлэн биелүүлсэн	-	Бүрэн биелүүлсэн
Зөвлөмж 28	Биелүүлээгүй	Хэсэгчлэн биелүүлсэн	Ихэнхийг биелүүлсэн

# ХОРООНООС АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АЖЛУУД



## Хуулийн холбогдох нэмэлт өөрчлөлтүүд:

Санхүүгийн зохицуулах  
хорооны эрх зүйн  
байдлын тухай хуульд  
нэмэлт, өөрчлөлт орсон.  
2020.01.17






Мөнгө угаах болон  
терроризмыг  
санхүүжүүлэхтэй тэмцэх  
тухай хууль нэмэлт,  
өөрчлөлт орсон.  
2020.01.17

Аж ахуйн үйл  
ажиллагааны тусгай  
зөвшөөрлийн тухай хуульд  
нэмэлт, өөрчлөлт орсон.  
2020.01.17

“Мөнгө угаах болон  
терроризмыг  
санхүүжүүлэхтэй тэмцэх  
чиглэлээр банкнаас бусад  
мэдээлэх үүрэгтэй этгээдэд  
зайны болон газар дээрх  
хяналт, шалгалт хийх  
журам”-ыг баталсан.  
2020.04.08

“Банкнаас бусад  
санхүүгийн болон  
санхүүгийн бус бизнес,  
мэргэжлийн үйл  
ажилгааг тусгай  
зөвшөөрөлтэйгээр эрхлэх  
тохиромжтой этгээдийг  
тодорхойлох журам”-ыг  
баталсан.  
2020.04.08

# САЛБАРЫН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ 2019

Салбарууд	Салбарын эрсдэл 2019
 Банк бус санхүүгийн байгууллага	Өндөр
 Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогчид	Дунджаас доош
 ҮЦЗЗ-д оролцогч мэргэжлийн байгууллагууд	Дунджаас дээш
 Хадгаламж, зээлийн хоршоо	Бага
 Үл хөдлөх хөрөнгө зуучлал	Өндөр

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ХЯНАЛТ ТАВИХ  
МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРЭГТЭЙ ЭТГЭЭДҮҮДИЙН МӨНГӨ УГААХ  
БОЛОН ТЕРРОРИЗМЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ БАНК БУС  
САНХҮҮГИЙН САЛБАРЫН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ



2019.12.13

Захиалагч: Санхүүгийн зохицуулах хороо

Зөвлөх: "Эм Эм Си Жи" ХХК

## 2020- УРЬДЧИЛСАН ҮР ДҮН ББСБ

*Үнэлгээний дата, мэдээ цуглуулалт:*



Дэлхийн банкны зааварт тусгагдсан хяналтын болон эмзэг байдлын бүх хувьсагчдын хүрээнд 228-256 ББСБ-уудаас авсан 3 удаагийн асуумж;



СЗХ-ны зөвшөөрөл хариуцсан болон хяналт тавих чиг үүргийг хэрэгжүүлж буй 10 албан хаагчид



ББСБ-ын 230 харилцагч, үйлчлүүлэгчдээс санамсаргүй түүврийн аргаар явуулсан асуумжийн хүрээнд ажилтан, албан хаагчдын шударга үнэнч байдал, авлигалаас ангид байдал.



СЗХ-ны зохицуулалттай 110 ББСБ-тай хийсэн тодорхой төрлийн асуумжийн дагуу хийгдсэн фокус бүлгийн ярилцлага хийсэн бөгөөд тодруулга хийж, хариултыг дэлгэрүүлэх, баталгаажуулах замаар тэмдэглэлийг нэмж хөтөлсөн.

Салбарын мөнгө угаах  
эмзэг байдал 0.44 буюу  
“ДУНДЖААС ДООГУУР”  
түвшинд байна.

# САЛБАРЫН ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ

## ХАГАС ЖИЛ ТУТАМД

- ✓ нийт мэдээлэх үүрэгтэй этгээдүүдийн эрсдэлийг үнэлэх,
- ✓ мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх,
- ✓ эрсдэлд өртөмтгий байдлын үнэлгээг шинэчлэх,
- ✓ салбарын ерөнхий түвшинг үнэлэх,
- ✓ эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын цар хүрээг тогтоох

САЛБАРУУД

МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРЭГТЭЙ ЭТГЭЭДҮҮДИЙН АНХААРАЛД

Хууль эрх зүйн актууд  
Заавар, зөвлөмж, гарын авлага  
Мэдээ, мэдээлэл  
Хяналт шалгалт  
■ Зайны хяналт шалгалт  
■ Хяналт шалгалтын төлөвлөгөө  
САНХҮҮГИЙН ЗОРИЛТОД АРГА ХЭМЖЭЭ  
WWW.AMLCFT.MN

Хороо эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын аргачлалыг боловсронгуй болгох, олон улсын стандартыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажиллах, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль, Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах зорилгоор Хорооны зохицуулалттай нийт мэдээлэх үүрэгтэй этгээдүүдийн эрсдэлийг үнэлэх, мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, эрсдэлд өртөмтгий байдлын үнэлгээг шинэчлэх, салбарын ерөнхий түвшин болон эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын цар хүрээг тогтоох зорилго бүхий ОУВС-ийн төслийн хүрээнд Монгол Улсад зориулан боловсруулсан аргачлалын дагуу "Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх, үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх эрсдэлийн үнэлгээний асуулга, үнэлгээний хуудас"-ыг шинэчлэн боловсруулаад байна.

### Салбарын нэр дээр дарахад Excel файл автоматаар татагдах болно.

Үнэт цаасны зах зээлд оролцогч мэргэжлийн байгууллагууд: [sec\\_amlcft@frc.mn](mailto:sec_amlcft@frc.mn)

Даатгагч болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчид: [ins\\_amlcft@frc.mn](mailto:ins_amlcft@frc.mn)

Банк бус санхүүгийн байгууллагууд: [nbf\\_amlcft@frc.mn](mailto:nbf_amlcft@frc.mn)

Хадгаламж, зээлийн хоршоод: [scc\\_amlcft@frc.mn](mailto:scc_amlcft@frc.mn)

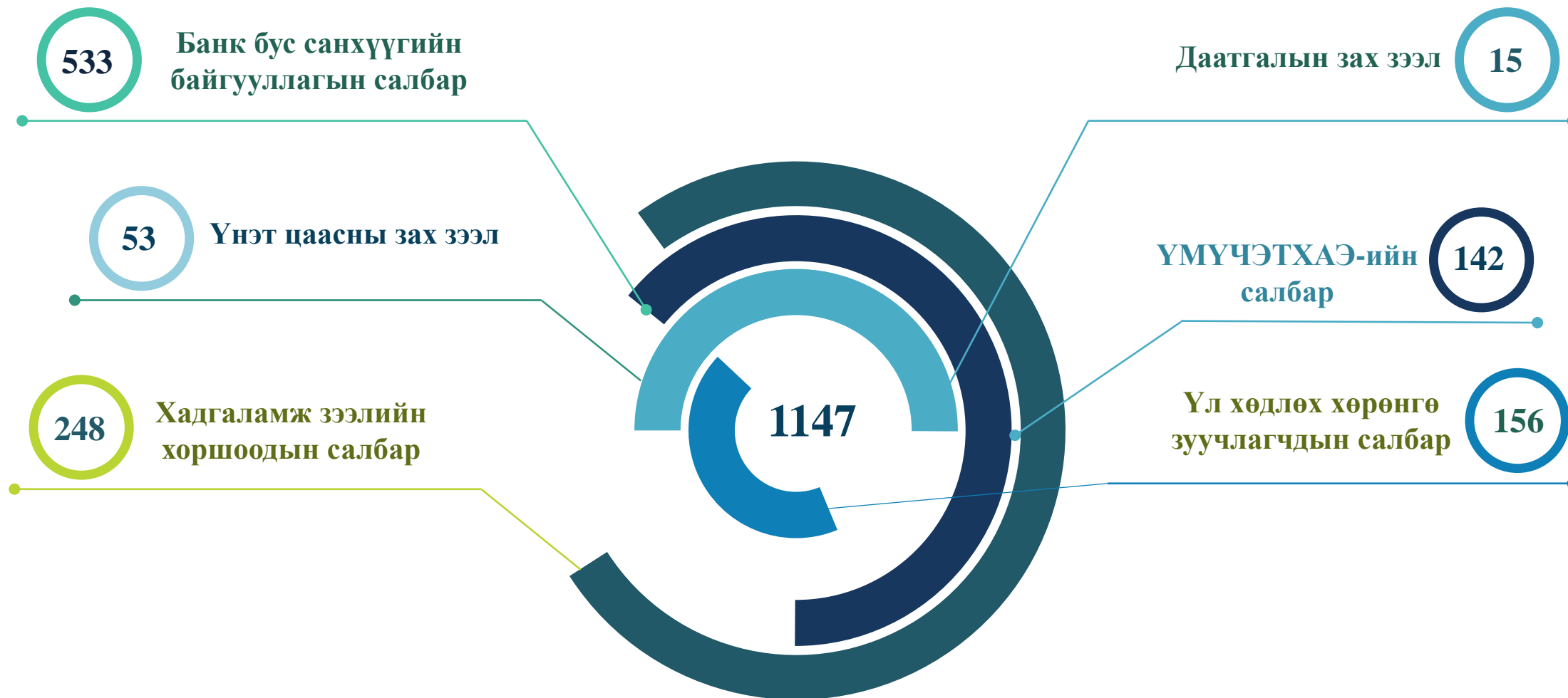
Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчид: [dpms\\_amlcft@frc.mn](mailto:dpms_amlcft@frc.mn)

Үл хөдлөх, эд хөрөнгө зуучлалын байгууллагууд: [rea\\_amlcft@frc.mn](mailto:rea_amlcft@frc.mn)

## ББСБ-УУДЫН ХАМРАГДСАН СУРГАЛТ

Тайлант он	Комплайнс ба ёс зүй			Сертификатжуулах сургалт		
	Хамрагдсан ББСБ	Хамрагдсан ажилтан	Давтамж	Хамрагдсан ББСБ	Хамрагдсан ажилтан	Давтамж
2017				67	74	3
2018				67	71	3
2019	354	510	6	74	83	3
2019*	75	270	4			
2020	28	156	2			

# МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРЭГТЭЙ ЭТГЭЭД



## МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРЭГТЭЙ ЭТГЭЭДИЙН ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ



Байгууллагын эрсдэлийг үнэлж, МУТСТ дотоод хяналтын хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх



Харилцагчийг таньж мэдэх, өндөр эрсдэлтэй харилцагчийг таньж мэдэх үйл ажиллагааг авч хэрэгжүүлэх.

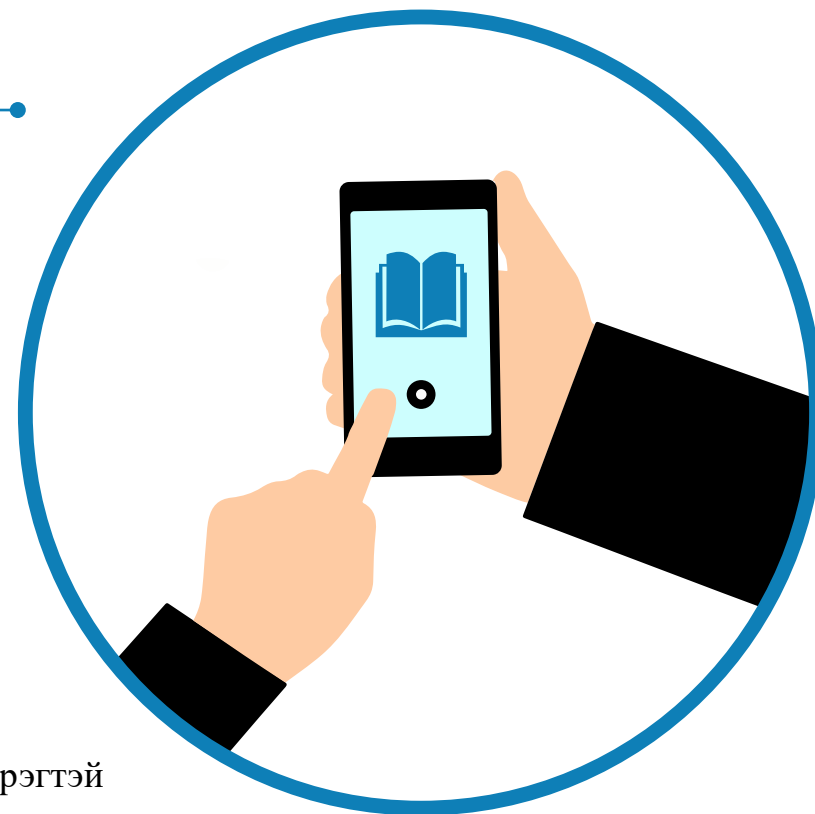


Эцсийн өмчлөгчийг тогтоох






20 сая төгрөг, түүнээс дээш үнийн дүнтэй бэлэн мөнгө, гадаад төлбөр тооцоо, гүйлгээний тухай мэдээллийг ажлын 5 хоногт багтааж СМА-нд мэдээлэх.



Хөрөнгө, гүйлгээ, гүйлгээ хийх оролдлогыг МУТС гэмт хэрэгтэй холбоотой гэж сэжиглэсэн, мэдсэн бол СМА-нд 24 цагийн дотор мэдээлнэ



# МЭДЭЭЛЭХ ҮҮРЭГТЭЙ ЭТГЭЭДИЙН ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ

-  Баримт материалыг аюулгүй газар 5-с доошгүй жтл хадгалах
-  Батлагдсан журмын дагуу эрх бүхий хууль сахиулах болон терроризмтэй тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагад мэдээллийг гаргаж өгөх
-  Дотоод сургалтыг байнга зохион байгуулж, удирдлага, албан хаагчдыг шаардлагатай мэдээлээр хангах
-  Харилцагчийн гүйлгээний талаарх мэдээллийг, өгөх, дамжуулахгүй байх, мэдээллийн нууцлалыг хадгалах
-  Хуульд заасан бусад



# Цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээ



.....

“Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам”-ын дагуу тохиромжтой этгээдэд байнга хяналт тавина



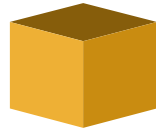
.....

Улирал тутмын дараа сарын эхний 10 өдрийн дотор мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх чиглэлээрх асуулгыг авч, үр дүнд үндэслэн эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалт хийнэ



.....

Хяналт шалгалтыг эрсдэлд суурилсан хяналт шалгалтын тогтолцоонд бүрэн шилжүүлж, зөвхөн өндөр эрсдэлтэй байгууллагуудад хянан шалгалт хийх замаар шалгалтын тоог цөөрүүлж, чанарыг нэмэгдүүлнэ



.....

Хороонд ирүүлж буй дотоод хяналтын хөтөлбөрт хяналт тавих, зөвлөмж хүргүүлэх замаар хөтөлбөрийн чанарыг сайжруулна



.....

Монголын Банк бус санхүүгийн байгууллагуудын холбооны мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх чиглэлээрх чадавхыг сайжруулж, нэгдсэн нэг мэдээллийн цонхыг бий болгоно



.....

Комплайнсын ажилтнуудыг тогтмол МУТСТ чиглэлээр чадавхжуулж, мэдлэгийн түвшинд тохирсон сургалтын хөтөлбөрөөр илүү нарийн мэргэшүүлнэ



.....

Илэрсэн зөрчилд нь тохирсон, давтан үйлдэхээс сэргийлсэн хариуцлагын арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ



**САНХҮҮГИЙН  
ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО**  
FINANCIAL REGULATORY COMMISSION  
OF MONGOLIA

# АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

Засгийн газрын IV байр

Бага тойруу 3, Чингэлтэй дүүрэг

Улаанбаатар хот, Монгол улс